

Појам и подела саобраћајне географије

Саобраћајна географија је грана економске географије која проучава законитости развоја и размештаја саобраћајне мреже и режим њене експлоатације у зависности од утицаја природно - географских и друштвено- географских фактора.

Саобраћајна географија се дели на:

Општу (бави се теоријским и методолошким проблемима);

Посебну (проучава поједине саобраћајне гране);

Регионалну (проучава комплексну саобраћајну мрежу континената, региона, градова).

Економско-географски елементи саобраћаја су:

Саобраћајна инфраструктура (пруге, путеви, аеродроми, канали, луке);

Саобраћајна средства (железничке композиције, камиони, бродови, авиони);

Радна снага (запослени у саобраћају);

Обим и структура предмета превоза (робе, путника).

Економски значај саобраћаја

Саобраћај спада у терцијани сектор економских делатности. За разлику од пољопривреде и индустрије он не ствара у процесу рада нови производ, не мења његова својства (физичка, хемијска) и квалитет. Саобраћајни производ је премештање у простору терета и људи, мењање њихових положаја. Саобраћајни производ је чинилац развоја људског друштва зато што повезује произвођаче и потрошаче. Саобраћај је нераскидиво везан за остале привредне гране, а такође за природу. Он је спона производње и потрошње тј произвођача и тржишта (под условом да они нису на истом месту). Саобраћај омогућује размену добара (трговину). Читав економски живот зависи од функционисања саобраћаја како у једном региону тако и у читавом свету. Често се користи као један од најбољих показатеља нивоа развијености држава. Показатељи рада саобраћаја су промет терета у тона-километрима (т-км) и превоз путника у путничким километрима (п-км), који представљају производ (умножак) обима производње (тона или путника) и растојања превоза (у км).

3. Врсте саобраћаја

Основне врсте савременог транспорта су : копнени, водени, ваздушни и бежични. Појединачно чине саобраћајне мреже, а заједно формирају јединствен саобраћајни систем региона или света.

Најбрже од свих у новије време се развијао аутомобилски, цевоводни и ваздушни саобраћај.

Повећан је и значај морског саобраћаја. Готово у свим земљама света погоршана је позиција железничког саобраћаја.

Већи део свих саобраћајних средстава и саобраћајница концентрисан је у развијеним земљама. На њих отпада значајан део промета терета и путника светског транспорта. Земље у развоју су знатно слабије обезбеђене саобраћајем, него развијене.

Међу регионалним саобраћајним системима посебно се издвајају системи Северне Америке, који је водећи у свету по укупној дужини саобраћајница (око 30% светске саобраћајне мреже) и по промету терета већине врста саобраћаја; систем ЕУ, превазилази системе других региона по густини мреже и фреквенцији кретања; систем ЗНД (10% светске саобраћајне мреже) заузима прво место по укупном обиму превоза терета.

У осталим регионима света - у земљама у развоју Африке, Азије и Латинске Америке, саобраћајни системи су још у фази формирања још је велика улога теретног саобраћаја, неке врсте савременог саобраћаја су слабо развијене или их нема (железничке пруге, цевоводни транспорти итд.).

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com